

Høringsuttalelse –

Kravet til leveringspliktige posttjenester i fremtiden – forslag til endring av postloven

Noklus sender årlig ut 35000 postforsendelser med kontroller (biologisk materiale) til mer enn 3000 medisinske laboratorier i Norge. Kontrollene benyttes til kvalitetssikring av laboratorievirksomheten i Norge. Postomleggingen fra 2018 har allerede ført til at en økende andel av forsendelsene kommer frem ved, eller etter, holdbarhetsdato for kontrollprøvene. Om forsendelsene ved en ytterligere omlegging får enda lenger forsendelsestid enn i 2018, kan det i neste omgang medføre negative konsekvenser for pasientene ved at kvaliteten på laboratorievirksomhet blir dårligere. Det er svært viktig for god kvalitetssikring av laboratorievirksomheten at 100% av forsendelsene når frem innen to dager.

Litt om Norsk kvalitetsforbedring av laboratorieundersøkelser (Noklus)

Noklus har som formål å arbeide for å bedre kvaliteten ved den medisinske laboratorievirksomhet som drives i Norge. Noklus ble etablert i 1992 av Den norske legeforening, Kommunenes Sentralforbund og Helse- og omsorgsdepartementet, som en følge av at analysekvaliteten på laboratorievirksomheten ved legekantor var for dårlig. Dette viktige samfunnsansvar ivaretas ved å sikre at laboratorieanalyser blir rekvirert, utført og tolket riktig i samsvar med pasientens behov for utredning, behandling og oppfølging.

God kvalitet på laboratorievirksomheten i primærhelsetjenesten kan bidra til et godt tjenestetilbud, og hindre unødig ressursbruk på unødvendige behandlinger, konsultasjoner og henvisninger, samt unødvendige innleggelser på sykehus og sykehjem.

Deltakelse i Noklus innebærer at deltakeren får tilgang til et kontinuerlig kvalitetsforbedringssystem for sin laboratorievirksomhet gjennom at virksomheten får tilbud om besøk, kurs og kontroller. Gode kontrollmaterialer er basert på humant blod, urin eller avføring og har meget begrenset holdbarhet. Kontrollene produseres, pakkes og sendes fra Noklus hovedkontor på Haralds plass Diakonale sykehus i Bergen. Konsentrasjonen på kontrollene er ukjent for mottaker. Kontrollene analyseres og resultatene registreres. Deltakerne får tilbakemelding om hvor riktig deres analyseresultat er i forhold til rett verdi og i forhold til andre som benytter samme metode. I tillegg vurderes hvilken analysekvalitet de ulike instrumenttypene har. Effekt av det er at rekalkibrering av instrumenter blir foretatt eller at instrumenter med dårlig analysekvalitet fases ut av det norske markedet. For mer informasjon om Noklus se www.noklus.no.

Utfordring med endring av postloven som fører til færre dager med postlevering

Noklus hovedkontor sender ut kontroller av blod, urin og avføring til mer enn 3000 deltakere; alle landets medisinske laboratorier ved legekantor, sykehjem, hjemmetjeneste, bedriftshelsetjenester, oljeplattformer, militære, sykehus og større private laboratorier. I 2017 ble det sendt ut mer enn 35 000 vanlige postforsendelser til hele landet. Kontrollene har begrenset holdbarhet og analysefristen er derfor vanligvis en uke. Holdbarheten minker desto lengre periode kontrollene

oppbevares i romtemperatur i stedet for kjølig. Vi ser allerede at omleggingen til en poststrøm fra 1.1.18 påvirker kvaliteten på levering av våre forsendelser. En økende andel av forsendelsene

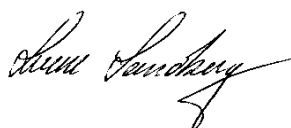
kommer fram nær eller etter holdbarhetsdato. Dette innebærer at nytten av kontrollmaterialet blir redusert. Lang forsendelsestid gjør det vanskelig å ivareta vårt arbeid med kvalitetsforbedring overfor disse deltakerne, og laboratoriene mister muligheten til denne form for kontroll. Forsendelsene er ikke flate brev, men bulkete pakker. Disse krever manuell sortering. Dette må ha høy prioritet slik at forsendelsesprosent innen to dager for disse er tilnærmet 100%.

Vi er kjent med at det er etablert en avtale om frakt av laboratorieprøver *fra* legekantor *til* sykehusene. Men våre utsendelser går motsatt vei, dvs. fra Noklus hovedkontor (ved Haraldsplass Diagonale Sykehus i Bergen) og ut til deltakerne (legeskantor m.m.). Bedriftspakke over natten er praktisk uhandterlig for oss når kontroller skal produseres, pakkes og sendes til flere tusen mottakere i løpet av en arbeidsdag. I tillegg til at vi vil bruke betydelig mere arbeidstid på utsendelsene vil kostnadene til posten øke med 7-800 % i forhold til ordinære brevfor­sendelser.

Noklus sine tjenester til f.eks. sykehjem og hjemmetjeneste prises til selvkost – og det innebærer at hvis kostnadene knyttet til utsendelsene øker vesentlig må disse igjen legges over på virksomheter som sykehjem og hjemmetjenester i kommunene, noe som kan føre til at deltakere velger å melde seg ut av vårt program for kvalitetsforbedring.

Oppsummering av Noklus høringsinnspill;

Reduksjon i antall utleveringsdager for brevpost vil få store konsekvenser mht. å ivareta god kvalitet på medisinske laboratorieundersøkelser i Norge. For å ivareta kvaliteten må deltakere i Noklus kunne få tilsendt kontrollmateriale fra Noklus hovedkontor regelmessig. Siden kontrollmaterialet har begrenset holdbarhet, oftest på noen dager, må kontrollene komme fram til våre deltakere i hele landet i løpet av de nærmeste dagene etter at dette er sendt fra Bergen. Selv med postutlevering 5 dager per uke erfarer vi at kontrollene ikke alltid kommer fram tidsnok. Noklus er imidlertid innforstått med at posttjenestene vil endre seg i takt med samfunnsutviklingen og at antall utleveringsdager per uke vil gå ned. Det foreslåtte alternativet på 2,5 dager per uke kan aksepteres med forutsigbar kvalitet på posttjenestene. Det som da vil være avgjørende, er at ikke bare 85 % av innenlandsk brevpost skal være framme innen 2 dager slik som nå, men nærmere 100 %. Dette fordi at kontrollutsendelsene ikke har noen verdi for deltakere som mottar disse etter at holdbarheten er gått ut. Hvis 15 % ikke mottar kontrollene tidsnok vil dette utgjøre ca. 450 av Noklus sine deltakere, dvs. ca. 450 medisinske laboratorier i Norge. Det gjøres oppmerksom på at dette er virksomheter som norske helsemyndigheter anbefaler å delta i Noklus, som et ledd i å ivareta tilfredsstillende pasientbehandling.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Sverre Sandberg".

Sverre Sandberg

Leder Noklus